

VII Simposi Internacional *Estudis Escènics*

La societat fa l'espectacle

*Arts escèniques, comunitats
i drets culturals*

8 i 9 d'octubre de 2025 | Sala Plató, Institut del Teatre | Barcelona

Programa

Dimecres 8 d'octubre de 2025

Drets culturals i accessibilitat

VESTÍBUL DE LA PLANTA S2

10 h Acollida

SALA PLATÓ

10.30 h Conferència | Salma AMAZIAN

**Cossos, desigualtats i institucions: Una aproximació crítica
als drets culturals des de la seva materialitat** | (CAT)

Una reflexió sobre les possibilitats d'articular una crítica estructural als mecanismes d'exclusió i de creació d'unes condicions materials de vida desiguals en l'àmbit de la cultura i plantejament de la necessitat de revisar els espais de re-producció de les condicions materials i simbòliques de desigualtat, siguin institucions sanitàries, centres penitenciaris, universitats o espais culturals. A través de l'exclusió de determinats cossos i subjectivitats es reïfica una estructura social basada en jerarquies interseccionals de gènere, raça i classe. Les propostes sobre salut mental i biomedicina, per exemple, mostren com els discursos mèdics hegemònics patologitzen certes experiències, especialment aquelles que es desvien de les normes de gènere o que provenen de contextos racialitzats o de classe treballadora. En aquesta conferència, Amazian proposa una reflexió sobre estratègies concretes per pensar i practicar els drets culturals que ens ajudin a repensar aquestes institucions i assajar pràctiques instituent que ens ajudin a re-imaginar les nostres relacions, estructures, subjectivitats, etc.

11.30 h Comunicacions**Cristina SANZ-GADEA FERRET****La cultura com a cura col·lectiva: pràctiques escèniques més enllà del model biomèdic** | (CAT)

En un context marcat per l'auge dels discursos sobre el benestar i la salut mental, han proliferat nombrosos projectes artístics i culturals amb l'objectiu explícit d'incidir en la vida de col·lectius vulnerabilitzats. Tanmateix, sovint aquestes iniciatives es desenvolupen des d'una lògica funcionalista, subordinades a marcs biomèdics o a exigències d'impacte mesurable, reproduint dinàmiques que redueixen la cultura a una eina instrumental al servei de la teràpia o la inclusió social. Davant d'aquest panorama, la recerca planteja la següent pregunta: quines formes de mediació i de cura col·lectiva poden emergir quan les arts escèniques s'articulen amb la salut mental des d'una perspectiva comunitària i no subordinada al paradigma clínic?

Ester BONAL**Xamfrà. Un espai i una actitud per assajar altres societats possibles** | (CAT)

Eduard Miralles acaba el seu article «Cultura y educación, la extraña pareja», recollit a «Eduard Miralles: la cultura com a passió», amb mitja dotzena i mitja d'assignatures pendents o obres inèdites (segons l'autor, depenent de si les pensem des de l'òptica de l'educació o de la cultura), la darrera de les quals fa referència a la necessitat d'una nova generació d'espais per a l'educació i la cultura. En paraules d'aquest autor: «Calen nous llocs – “formatoris?” – per la cultura i la ciutadania, per superar la bretxa cada vegada més gran, entre persones culturalment anorèxiques i culturalment bulímiques. [...] Espais orientats a l'experiència, on transformar les idees individuals en projectes col·lectius. Una nova generació d'espais on l'educació i la cultura ja no pugui ser una parella més o menys estranya, sinó les dues cares indistintes i inseparables d'una mateixa moneda.» Xamfrà, un centre socioartístic amb vocació d'espai de cultura i educació desobedient, va començar a caminar l'any 2004, al barri del Raval de Barcelona, on seguim treballant, a través de les experiències artístiques i culturals col·lectives, per aprendre a mirar el món, tenir cura d'allò que volem conservar i transformar allò que volem canviar.

12 h Pausa**12.30 h Taula de conversa sobre drets culturals i accessibilitat amb Salma AMAZIAN, Cristina SANZ-GADEA i Ester BONAL**
i torn obert de preguntes i intervencions**13.30 h Pausa**

Aportacions estètiques de les pràctiques comunitàries

15 h Conferència | Fabrice CORRONS

Un castell escènic de *kintsugis* humans: de la intempestivitat de l'est-ètica a la investigació creació aplicada/adaptada | (CAT)

Tal com apareix de forma condensada al concepte d'«aesthetics of care», interrogar-se sobre la qüestió de l'estètica a les pràctiques comunitàries suposa no només distanciar-se paradigmàticament de l'anomenada art-teràpia (que subordina l'art al dispositiu terapèutic): també implica automàticament una reflexió sobre l'ètica, tant al procés de creació com a la representació final, que en una part important d'Amèrica Llatina es diu «socialització». Aquesta noció ens interessa precisament perquè permet substituir la perspectiva tradicional de la re-presentació o l'espectacle, o fins i tot la idea de clausura de taller, per la mirada «social», és a dir, alhora: pública i col·lectiva, empoderadora i alteradora, incontrolable i (com)prometedora.

Pensar l'est-ètica d'ençà la polaritat social del fet comunitari, és pensar el pas d'allò privat, de l'espai segur del taller, a la confrontació amb allò públic, al lloc de l'assemblea de la polis. L'est-ètica, des d'aquesta perspectiva que s'apropa a la dinàmica ritual, esdevé la xarxa que permet als creadors-talleristes recolzar els participants en la seva transformació personal mitjançant l'experiència escènica. Per això proposem reflexionar sobre l'est-ètica de les pràctiques comunitàries a partir de dos punts teòrics. D'una banda, l'epistemologia de la investigació creació aplicada/adaptada ens ofereix l'oportunitat de repensar la pràctica comunitària com una triangulació I-C-A empoderadora, defugint d'una possible lògica assistida o d'una temptació salvadora, i fa conviure el necessari principi de prudència amb una ètica basada en la innovació. D'altra banda el concepte de tensió intempestiva que Carles Batlle fa servir per a caracteritzar el drama crític contemporani, permet de pensar la dramaturgia d'aquestes expressions escèniques comunitàries com una forma volgudament fora del temps (al mateix temps que és fortament arrelada a l'espai de la comunitat): un parèntesi que cartografia de l'interior el món, amb perplexitat renovadora. L'encreuament d'aquesta doble teoria ens suggereix finalment una nova lectura de l'est-ètica de la pràctica comunitària, que aprofundeix la teoria de la socialització de la pràctica comunitària com un *kintsugi*, és a dir, una reparació amb or/art. I si, recuperant els valors castellers de força, equilibri, valor i seny, la metàfora de l'arquitectura de torre humana com a espectacle comunitari i la importància del procés col·lectiu de càrrega i descàrrega, la pràctica comunitària fos una mena de castell escènic de *kintsugis* humans? Aquesta contribució vol desenvolupar, en homenatge a la tradició catalana, la teoria de l'est-ètica de les pràctiques escèniques comunitàries.

16 h Comunicacions

Susan RÍOS i Fran ROS

«Estètiques relacionals» de pràctiques escèniques comunitàries, dispositius participats i processos de creació col·laborativa en els projectes d'AYE Cultura Social | (ESP)

En els últims anys hem observat un augment creixent de projectes, publicacions acadèmiques i entitats o artistes que connecten art i comunitat, i tenen present la transformació social en el seu desenvolupament, així com mètodes innovadors per a la creació de productes/processos artístics. Fruit d'aquests processos sorgeixen altres formes i estructures que Bourriaud (2007) intenta aglutinar i descriure a la seva publicació sobre estètica relacional, apuntant a propostes d'art que tinguin el seu principal valor en la qualitat de les relacions humanes que promou, reconeix i celebra. Des d'aquesta perspectiva i utilitzant la investigació basada en l'art, (en anglès «Art-Based Research» (Carrillo, 2015)), es proposa un apropament a pràctiques escèniques comunitàries, dispositius participats i processos de creació col·laborativa en els projectes d'AYE Cultura Social, connectant teoria i praxis a partir d'un coneixement situat. Com a conclusió, el text reconeix l'estètica de les relacions i les seves aportacions a la democràcia cultural, la participació social, el diàleg creatiu interdisciplinari des de propostes artístiques d'AYE Cultura Social que combinen l'art públic (Moguillansky, 2021), el teatre comunitari (Fernández, 2015) i el teatre visual i sensorial (Chevallier, 2018).

Jorge DUTOR

El moviment | (ESP)

«El moviment» és un projecte de creació artística, d'autoria col·lectiva i ciutadana. Un moviment generador de nou folklore: danses socials contemporànies amb què identificar-se, cap a una tradició per al futur. Partint de la idea de la dansa com a eina de diàleg en la resolució de conflictes, d'empoderament i consciència ciutadana, treballem amb col·lectius varis i representatius del nou veïnatge. Creem i pensem, totes juntes, com podem, a més, conservar aquesta nova dansa, cuidar-la i transmetre-la a tota la ciutadania, i fins i tot com inscriure-la com a patrimoni immaterial de la ciutat. Proposem un espai de recerca, pensament i creació, per a inventar noves formes folklòriques contemporànies que representin a cada comunitat involucrada; posar el cos en lo social generant danses inclusives i incloents. És un projecte fonamentalment participatiu de creació de danses identitàries col·lectives amb afany transformador envers els participants i cap al territori. Suposem que el folklore que coneixem deu el seu origen a una funcionalitat, a un perquè: danses de celebració, de mort, meteorològiques, d'iniciació, d'agricultura, de festeig... No pretenem qüestionar aquestes formes conegudes sinó generar-ne de noves i afegir-les a la tradició. És un gest des de la creació contemporània cap al folklore i la tradició: una tradició contemporània. Aquest projecte respon a un moment de crisi identitària que percebem al nostre voltant i creiem que podria ser un reforç inspirador per a la construcció de relacions socials i veïnals. El projecte es materialitza en la creació d'una dansa popular que serà ballada amb una música expressament creada per la dansa i que serà fàcilment transmissible a tothom. És necessari, doncs, tenir un grup de participants amateurs o no els quals tinguin en comú que pertanyin a una

mateixa comunitat i també un grup de músics, que pot ser ja existent o que es creï per aquesta ocasió, que també pertanyi a la mateixa comunitat. El projecte es culmina amb la CERIMÒNIA DE DONACIÓ d'EL MOVIMENT a la ciutadania. En aquesta cerimònia es convida un representant polític de la comunitat a qui se li demana que es compromet a la cura, la transmissió i el futur d'aquest nou element de patrimoni immaterial per i de la ciutadania. La cerimònia culmina en la presentació de la nova dansa popular i s'ensenya al públic assistent a mode de nova festa popular.

Mariona NAUDIN

Presentació de La Liminal, Aula Oberta d'Arts Escèniques de la Comunitat IT | (CAT)

La Liminal és un programa pilot pioner en el sector de les Arts Escèniques impulsat per l'IT Acció Social, un espai obert de pràctica artística adreçat al conjunt de les treballadores de l'IT i, en especial, a aquelles que realitzen tasques no relacionades específicament amb la docència. La seva voluntat és treballar per fer efectiva la democràcia cultural i l'equitat en l'accés a les arts escèniques en el context de la pròpia institució. Els seus objectius principals són: desenvolupar un projecte escènic amb treballadores de l'IT posant al centre l'equitat en l'accés a la pràctica de les arts escèniques, visibilitzar la diversitat cultural de l'IT, generar cohesió social i noves relacions horitzontals entre totes les treballadores i augmentar el seu benestar intern i crear processos que alimentin la recerca en arts escèniques i l'acció social i comunitària des de la pràctica.

17 h **Taula de conversa sobre aportacions estètiques de les pràctiques comunitàries**
amb Fabrice CORRONS, Jorge DUTOR, Mariona NAUDIN,
Susan RÍOS i Fran ROS i torn obert de preguntes i intervencions

18.15 h **Assaig obert de la nova edició de La Liminal**
Activitat oberta a la participació de tothom,
guiada per Mariona NAUDIN

19.30 h Final de jornada

Dijous 9 d'octubre de 2025

Arts escèniques aplicades

VESTÍBUL DE LA PLANTA S2

10 h **Acollida**

SALA PLATÓ

10.30 h **Conferència | Montserrat IRANZO**

Un apropament a les arts escèniques aplicades | (CAT)

L'objectiu d'aquesta ponència és obrir debat al voltant de les arts escèniques aplicades tot començant per la inexistència d'estudis científics que en validin l'existència, tal com indiquen diferents autors. S'introdueix un recorregut sobre la nomenclatura i definicions diverses que acompanyen al teatre aplicat, la dansa aplicada, la performance aplicada i/o el drama aplicat com a termes que volen ser paraigua d'un camp que evoluciona constantment degut a la inclusió de pràctiques de diferents condicions, depenent de l'objectiu i del context on s'executen, però que no poden arribar a incorporar totes les finalitats. S'entrellança l'enfocament multifacètic d'art transformador amb els motius de la seva raó de ser, obrint preguntes, tals com: si l'art escènic, les arts vives i l'art social són un art implicat, se'ls hi ha de sumar el mot aplicat? Aplicat a què? En quin moment es conjuga i s'intersecciona l'art aplicat i l'art escènic aplicat? Sorgeixen termes que engloben les pràctiques on l'art esdevé eina, instrument, recurs posant en dubte l'aparaiguament dels termes: arts escèniques aplicades. La imbricació entre el socioartístic o l'artístic-social ho legitimen volent mantenir la seva hegemonia conceptual dins l'equilibri igualitari entre el social i l'artístic, com s'exemplifica amb la dansa social, entre d'altres.

11.30 h **Comunicacions**

Elena SV FLYS

Més enllà del gest: pràctiques artístiques, mediació i cerca de límits en la transformació social | (ESP)

Quin paper tenen els artistes quan se situen a la intersecció entre la pràctica escènica i l'acció social? Aquest treball parteix d'una investigació en curs basada en entrevistes amb artistes, mediadors i facilitadors de diferents parts del món, que desenvolupen les seves pràctiques en contextos comunitaris travessats per diverses formes de vulnerabilitat i urgència social. Mitjançant aquests diàlegs es revela una inquietud constant: fins a on poden arribar les arts escèniques en termes d'incidència i transformació? Què significa realment generar un canvi des de l'art? On es tracen els límits entre allò artístic, allò ètic i allò polític? Lluny de concebre les intervencions artístiques com a esdeveniments puntuals, els testimonis recollits apunten a la necessitat de processos sostinguts que prioritzin la cura, l'escolta activa i la creació d'espais segurs. Les experiències analitzades permeten reflexionar sobre com la mediació artística es converteix en una eina per enfortir xarxes comunitàries, alhora que obliga els artistes a posicionar-se èticament en relació a les seves accions i efectes. En aquest recorregut

també es planteja una pregunta urgent: quina és la responsabilitat dels agents que financen aquests processos? Més enllà del suport econòmic, s'examina la seva implicació en relació als objectius, metodologies i resultats que promouen. Fins a quin punt existeix una coherència ètica entre el que es finança i l'impacte esperat? Quin paper tenen aquestes institucions en la sostenibilitat i sentit profund de les accions que impulsen? L'objectiu d'aquesta comunicació és doble: per una banda, visibilitzar la dimensió ètica i estètica dels processos de mediació artística; i per l'altra, problematitzar el concepte d'«acció social» en el marc de les arts escèniques aplicades, apostant per una comprensió més situada, crítica i compromesa. Sense oferir receptes, es proposa una reflexió que situï l'artista no només com a agent del canvi sinó com a subjecte en constant qüestionament, amb pràctiques que obren esquerdes des de les quals repensar les maneres de fer, estar i transformar en col·lectiu.

Silvia GARCÍA MÁRQUEZ

Corpografies de la inclinació: creació artística comunitària i salut mental col·lectiva | (CAT)

És un projecte de creació artística comunitària impulsat per VULNUS Arts Vives i Recerca que dona continuïtat a processos de cocreació iniciats el 2018 entorn la vulnerabilitat. Inspirat en la filòsofa Adriana Cavarero, el projecte qüestiona la noció d'autonomia com a ideal humà i proposa repensar-nos des de la inclinació cap als altres, com a metàfora de la interdependència i la cura. La figura de la mare inclinada al seu nadó simbolitza aquesta vulnerabilitat constitutiva de la vida, recordant-nos que la cura és essencial per sostenir-la. El projecte es desenvolupa a través d'un procés de creació corporal i discursiu amb dones en situació de patiment mental i vulnerabilitat. S'hi genera un espai de salut col·lectiva i desinstitucionalitzada que promou xarxes de cura. Parteix del marc de la Salut Mental Col·lectiva, que reconeix el valor dels sabers de l'experiència i defensa la construcció col·lectiva de la salut. Les participants, tot i no ser artistes professionals, són co-creadores i productores de coneixement sobre el cos, la salut i la vida. La creació artística permet escoltar els cossos, formular preguntes sobre desitjos i necessitats, i re significar experiències. Així, l'obra és també el procés i les transformacions de les participants. El projecte busca desenvolupar la sensibilitat corporal per cultivar allò que Hartmut Rosa anomena ressonància: la capacitat de connectar-nos amb nosaltres, els altres i el món. Aquesta connexió implica reconèixer la vulnerabilitat com a condició de la vida i generar dinàmiques de cura. Com planteja Suely Rolnik, cal recuperar el «fora del subjecte»: el que queda més enllà de la racionalitat i el llenguatge —el cos, la intuïció, la vibració. Així, «Corpografies de la inclinació» és un laboratori per reaprendre a habitar els cossos i construir altres formes de relació i coneixement. Centrat en la participació ciutadana, planteja l'art com a una eina per restablir la capacitat de decidir sobre les condicions de vida en un context que tendeix a excloure. Després del pilot realitzat durant tot l'any 2024 amb pacients vinculades al CAP Magòria, el projecte s'expandeix al 2025 amb dos processos comunitaris als barris de Poble Sec (amb el suport i codisseny efectiu del CAP Les Hortes, el Pla Comunitari i l'Agència Salut Pública de Barcelona) i el CAP Magòria de Sants que combinen arts vives i salut mental col·lectiva; generant espais de cura i pensament compartit sobre les causes socials del patiment. El procés final comptarà amb una mostra artística en el marc del Festival Moujuïc a Barcelona.

12 h Pausa

12.30 h **Taula de conversa sobre arts escèniques aplicades**
amb Montserrat IRANZO, Elena SV FLYS i Silvia GARCÍA MÁRQUEZ
i torn obert de preguntes i intervencions

14 h Pausa

Acció comunitària i mediació en els ensenyaments artístics superiors

15.30 h Conferència | Eva GARCIA
**De com els drets culturals interpel·len els centres públics
de formació artística** | (CAT)

La intervenció convida a una reflexió crítica i propositiva sobre el paper dels centres públics de formació artística en el marc dels drets culturals i l'equitat. Sosté que acompanyar els avanços requereix anar més enllà de solucions puntuals o accessòries, platejant transformacions estructurals i de sentit que ressonin amb les diversitats socials i culturals en tots els seus nivells i abordant les desigualtats en cultura. Implica resignificar la missió pública i social dels centres formatius, avançant com a agents culturals contemporanis i democràtics cap a processos rellevants i creatius enfront dels desafiaments actuals.

16.30 h Comunicacions

Pablo CISTERNAS
**Formació professional en el teatre hispanoamericà:
de la pràctica escènica a l'acció social** | (ESP)

En el context d'un estudi amb abast hispanoamericà sobre els models de formació professional en teatre, considerant 20 països i desenvolupada a través d'una metodologia qualitativa amb més de 60 entrevistes i anàlisis de documents; aquesta presentació analitza com els programes orientats a la creació artística —tant en la estructura dels programes o de manera optativa— han incorporat eines del teatre aplicat. Tot i que l'objectiu d'aquests programes està centrat a la formació d'artistes escènics en el context de la producció artística professional, diverses acadèmies, espais universitaris o tècnics han incorporat objectius d'aprenentatge que transcendeixen la producció d'espectacles per a sales oficials, vinculant-se amb comunitats i territoris en dimensions socials, educatives i/o terapèutiques. S'intentarà respondre a la pregunta: com s'articulen les propostes de teatre aplicat en programes de formació professional en teatre, mapant les estratègies d'aprenentatge, formes de coneixement i validació que es consoliden en diverses articulacions amb comunitats i territoris? Preliminarment, s'han establert tres eixos que tensionen les fronteres disciplinars, permetent fer més robusta l'epistemologia de l'educació artística: aprofundiment en metodologies de creació col·lectiva per ser activades amb comunitats; validació del teatre expandit, legitimant el teatre no convencional com a espai d'aprenentatge i desenvolupament; i el desenvolupament d'una formació situada, establint estratègies per comprendre la pràctica artística des de la intervenció en

contextos territorials. El desenvolupament d'objectius d'aprenentatge vinculats al teatre aplicat en aquests programes ens permet comprendre com la formació professional en teatre es transforma, obrint noves possibilitats no només per comprendre noves metodologies i possibilitats de creació; sinó també per entendre els vincles entre creació artística i transformació social; ampliant el camp de desenvolupament laboral d'artistes escènics professionals.

16.45 h Torn obert de preguntes i intervencions

17.15 h Taula de conversa sobre les iniciatives articulades des de l'Institut del Teatre

amb Pepelú GUARDIOLA, Marta GALÁN, Xènia GUMÀ, Constanza BRNČIĆ, Christine SCHMUTZ i Eva GARCIA

18.30 h Final de jornada i tancament de l'esdeveniment

Salma AMAZIAN és una investigadora, docent i escriptora que aborda, des d'una perspectiva descolonial, la intersecció de raça, classe i gènere en les experiències d'opressió i resistència de les comunitats racialitzades a l'Estat espanyol, especialment en les dinàmiques colonials entre Espanya i el Marroc i la colonialitat que les travessa fins avui. És llicenciada en Història i Antropologia Social per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctora per la Universitat de Granada amb una tesi sobre els processos de securització com a violència colonial i les resistències comunitàries en el context espanyol. Entre les seves obres recents, destaca la coautoria del llibre «La radicalització del racisme» (2019, editorial Cambalache) i la direcció del documental «És per la teva seguretat. Engranatges de la islamofòbia institucional» (2021), així com la cura del programa de formació i activitats «La raça com a disputa cultural» (2021, Universitat de Sevilla, Institut de la Cultura i les Arts de Sevilla, ICAS). Ha estat convidada a espais com l'ICAS, el MACBA, Arts Santa Mònica, el Museu Habitat, la xarxa ENAR (European Network Against Racism), CAGE i l'IISRA (International Islamophobia Studies Research Association), entre d'altres.

Ester BONAL és directora de cors i professora de música. Ha estat 10 anys professora de música a instituts públics de secundària, cap d'estudis a l'EMM Can Ponsic i l'any 2004 posa en marxa Xamfrà, espai garant del compliment a l'accés al dret universal a les pràctiques artístiques per a la cura i la formació d'una ciutadania crítica i compromesa. Actualment forma part de l'equip de Xamfrà, és professora de l'ESMUC i coordina el Postgrau d'Arts Escèniques i Acció Social de l'IT. És formadora de formadors i coordina l'espai formatiu El Teler de Música.

Constanza BRNČIĆ és llicenciada en Filosofia i Màster en Pensament Contemporani i Tradició Clàssica per la UB, on actualment realitza el programa de doctorat en Filosofia Contemporània i Tradició Clàssica amb una recerca sobre la filosofia de Merleau-Ponty. Ha rebut nombrosos encàrrecs com a directora escènica i coreògrafa, entre els quals destaquen la direcció artística i la coreografia de l'òpera «El Monstre del Laberint», del compositor Jonathan Dove, estrenada al Teatre Grec de Barcelona, en el marc de la programació del Festival Grec 2018. Des de 2009 treballa com a coreògrafa i directora en els projectes comunitaris de L'Escola de Música i Centre de les Arts de l'Hospitalet (EMMCA) i el projecte intergeneracional PI(È)CE produït pel Teatre Tantaranta. Coordina el Postgrau en Arts en viu i Contextos de l'Institut del Teatre.

Fabrice CORRONS és professor doctor titular de la Université de Toulouse-Jean Jaurès (França). Hi imparteix assignatures de cultura catalana i hispànica, a més d'intervenir al Màster de Teatre Aplicat, única formació de 120 ECTS a França sobre el tema. Integrant del grup de recerca LLA-CREATIS d'aquesta universitat, dedica la seva recerca a les pràctiques escèniques a Catalunya, Euskadi i Galícia, i també, recentment, a Colòmbia. Forma part de la plataforma universitària CRISO («CRéation et Innovation SOciétale») que promou les arts al teixit social i econòmic i que ha coordinat TransMigrARTS, programa europeu (Horizon H2020) d'investigació creació aplicada sobre arts escèniques i poblacions migrants vulnerables que implica 14 estructures (més de 130 artistes i investigadores, 500 persones participants) entre França, Espanya, Dinamarca i Colòmbia a partir del 2021. És membre del CRAE (UAB) i és traductor al francès de peces de llengua catalana, castellana i gallega.

Pablo CISTERNAS ALARCÓN és doctorand de la UB amb el projecte: *Epistemología de las Metodologías de la Práctica como Investigación en Artes Escénicas*. Forma part de la companyia teatral De Subsuelo (desubsuelo.com); és investigador de PLAZ gestió (plazgestion.com), de Ciencia y Arte (cienciayarte.cl); i dirigeix el projecte: *Mapeo iberoamericano sobre los modelos de formación profesional en teatro y los paradigmas de creación instalados en la academia*, finançat pel Programa Iberescena. Ha sigut docent del departament de Teatre de la Universidad de Chile, i investigador del Núcleo Milenio Arte, Performatividad y Activismo. Entre les seves publicacions destaca: *Entre Actuar y Performar: perspectivas desde el cuerpo en el teatro chileno post dictadura* (2021).

Silvia G. MÁRQUEZ és didacta terapeuta acreditada en PNL (Programació Neurolingüística) per l'AEPNL (Asociación Española de PNL), Grau universitari en Educació Social per la Universitat Ramon Llull i Màster Universitari en Gestió Cultural per la Universitat de Girona i la Universitat Oberta de Catalunya. És professora associada a la UOC des de 2008 en el estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació. És cofundadora el 2017 de VULNUS Arts Vives i Recerca, entitat cultural que impulsa projectes de creació i mediació entorn la vulnerabilitat. Actualment és responsable de la producció executiva de VULNUS, treballant amb artistes com Inés Boza, Lali Álvarez i Javier Guerrero, amb espectacles estrenats i residències artístiques a: Festival Grec, Nau Ivanow, Centre de Creació El Graner, Centre dansa La Caldera, Mercat de les Flors, Centre internacional de Cultura Contemporània Tabakalera. Des de 2018, és directora de l'àrea de programes i projectes del Grup SOM VIA, un grup de fundacions dedicades fa 30 anys a la gestió de serveis assistencials de salut mental. Coordinant el programa Ments Despertres, pioner fa 13 anys en la promoció de la salut mental basat en el model recovery de pacients experts. Aquest 2025 també és membre del comitè organitzador del 8è Congrés Català de Salut Mental «Creativitat, Cultura i Salut Mental» que tindrà lloc el novembre al Col·legi Oficial de Metges de Barcelona.

Marta GALÁN és llicenciada en Filologia Hispànica (UAB, 1997), becària d'Investigació a la UAB (1996-97) amb una recerca (guiada pel catedràtic Manuel Aznar Soler) sobre la dramaturgia Maria Luisa Algarra, exiliada a Mèxic durant la Guerra Civil espanyola, Diploma de Suficiència Investigadora en Arts Escèniques per l'Institut del Teatre de Barcelona (2003), Màster en Gestió Cultural (UOC, 2012). Autora i directora de textos per a l'escena des de l'any 1999; artista-educadora i gestora cultural. Actualment és docent de direcció i dramaturgia a l'Escola Superior d'Art Dramàtic EÒLIA, a l'Escola Superior d'Art Dramàtic (ESAD) i al Conservatori Superior de Dansa (CSD) de l'Institut del Teatre, on també s'encarrega de l'Àrea IT Acció Social i Comunitària. L'any 2009 activa la plataforma TRANSlab, d'intervencions escèniques contextuais, des d'on proposa projectes on les arts (especialment les arts escèniques i performatives) són eines pel desenvolupament cultural comunitari, la transformació social i/o l'educació artística. Amb aquesta metodologia col·laborativa treballa per a diferents col·lectius, associacions, entitats i institucions i ha estrenat diferents muntatges.

Eva GARCIA es dedica a la conceptualització de projectes amb perspectiva de drets. Especialitzada en creació artística comunitària i mediació. Va començar a gaudir de la creació teatral de la mà de persones no professionals, treballant en contextos i amb col·lectius que habitualment no participen en la construcció de propostes artístiques. Fundadora de transFORMAS, va desenvolupar col·lectivament multitud de projectes locals i internacionals, tant escènics com multidisciplinaris, durant 15 anys. En destaca el projecte *teatroDENTRO*, centrat en la creació i formació artística a presons

(inclòs el llargmetratge de ficció *Frontera*). Després d'aquesta etapa, va iniciar l'acompanyament a entitats, creadors/es i institucions de naturalesa i objectius diversos per desenvolupar projectes de cultura-territori-comunitat, incorporant una mirada crítica sobre la visió i la missió de les organitzacions implicades. Actualment, és comissària de la programació artística i de continguts de les *Jornadas de artes escénicas e inclusión* de l'INAEM-Ministerio de Cultura; responsable de conceptualització i mediació comunitària d'*Opera Prima*, línia de produccions operístiques comunitàries del Gran Teatre del Liceu —on va coordinar el primer projecte amb i sobre el barri del Raval de Barcelona, *La gata perduda*, i actualment implicada en la segona producció. També coordina el projecte d'espectadors intergeneracional *Grans Teatrerus* del grup Focus, que aborda la solitud no desitjada

Pepelú GUARDIOLA és llicenciat en Art Dramàtic i diplomat en Mim i Pantomima a l'Institut del Teatre de Barcelona. Diploma d'Estudis Avançats (DEA) i suficiència investigadora en Arts Escèniques per la Universitat Autònoma de Barcelona. Coordina el Postgrau en Arts Escèniques Aplicades i Acció Social. Com a intèrpret ha treballat amb Antoni Chic, Herman Bonnin, Carlo Boso, Pavel Rouba, Konrad Zsyedrich, Antoni Tordera, Miguel Gila, Gigio Morra, Joan Lluís Bozzo o Xavier Albertí. Col·labora amb la formació Vespres d'Arnadí amb qui signa la direcció escènica i dramàtica de *La Festa de l'Arxiduc* i *Barcellona alla Moda*. Continua la seva formació teatral en workshops i seminaris amb Hellen Gallaguer, John Strassberg, Arianne Mnouchkine, Pierre Byland, Anatoli Vassiliev o Zygmunt Molik. Participa en diferents projectes d'acció social, entre els quals *Actuem a Barcelona* (Ajuntament de Barcelona), *El Mercat de les Flors: una fàbrica de somnis* (Mercat de les Flors), *De la música de les paraules a les paraules musicades* (Fundació La Caixa)... Imparteix docència en diferents seminaris i màsters sobre tècniques teatrals aplicades, en l'àmbit de la salut (Institut d'Estudis de la Salut), de l'educació (ICE de la Universitat de Barcelona), o del lideratge polític i la gestió d'equips (Universitat Autònoma de Barcelona).

Xènia GUMÀ és titulada en Pedagogia de la Dansa pel Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de Barcelona i amplia aquesta formació en jornades, congressos i cursos específics de programació competencial, innovació educativa, neurociència i teories de l'aprenentatge, acció tutorial i estudis de Filologia Catalana a la UAB, entre d'altres. Des de 2015 és professora de dansa contemporània i d'improvisació i tutora al Conservatori Professional de Dansa de l'Institut del Teatre. Actualment forma part de l'equip directiu del Conservatori Superior de Dansa, com a Cap de l'Especialitat de Pedagogia de la Dansa. Ha format part de l'equip del Projecte Muda't, Arts escèniques a l'escola, en els àmbits de docència, recerca i difusió a les etapes de primària, secundària i batxillerat i, com a especialista en dansa en el currículum de règim general i especial, ha intervingut en diverses jornades. És sòcia fundadora de l'Associació Catalana de Dansa i Recerca i coautora de diversos articles, comunicacions i informes.

Montserrat IRANZO és doctora en Arts i Educació per l'UdG amb Menció Internacional amb estadia a la Universidade de Lisboa. És investigadora en el grup d'investigació universitària GREPAI UdG, màster interuniversitari en Arts Escèniques de la UAB, màster en Dance Movement Therapy (DM/T) per la UB. És llicenciada i diplomada en Treball Social (URL/UB), pèrita judicial social i postgrau en Salut Mental (UB). Ha cursat estudis teatrals al Col·legi del Teatre de Barcelona i la Titulació en Dansa Clàssica (ACADE Madrid). Ha fet recorregut professional en gestió empresarial, financera i analítica, i és directora i cofundadora de DANSALUT. Part del seu

itinerari professional és en dansa social amb grups de risc i grups socials diversos (Premi 2022 Dansacat Projecte social per La Dansa s'Aprupa. Va guanyar el premi de la crítica 2022 i el premi honorífic Maria José Ragué pel Projecte Artístic-Comunitari de l'Antic Teatre. En DM/T treballa individualment amb infància, adolescència i adults; en grups s'especialitza en cuidadores i en violència masclista (Premi 2012 Dansacat Dansa i societat. 2020 Ajuntament de Barcelona Reconeixement Bones Pràctiques Socials: pels Grups de suport a dones víctimes de violència masclista). Docent i formadora en dansa creativa i consciència corporal amb grups d'infants, joves i/o adults, tant en educació curricular com no. En el camp artístic actualment està vinculada en creació i direcció escènica des de l'àmbit artístic-social i intergeneracional. Publica en revistes científiques. Co-escriu llibres i capítols. Col·labora en compilacions i revistes acadèmiques i divulgatives. Participa en formacions, seminaris, jornades i congressos nacionals i internacionals relacionats amb el moviment, la dansa i les arts escèniques, presentant ponències, experiències i projectes

Guillem MONT DE PALOL i Jorge DUTOR, parella vital i professional des del 2008, són Montedutor. Jorge va estudiar en la RESAD (Madrid) és escenògraf i performer. Guillem es gradua de la SNDO (School for New Dance Development) el 2006 és coreògraf, performer, ballari, massatgista i docent. Som artistes escènics independents que treballem en les fronteres de diferents disciplines com ara la dansa, el teatre, l'arquitectura, el vestuari o l'òpera i els seus camps d'influència en els àmbits polític i social. Tenim un compromís molt fort amb un lloc que per als altres és només un espai de pas: estar al marge i no al centre les coses és una posició ideològica. Junts hem creat treballs escènics que hem presentat en contextos locals, nacionals i internacionals com: *I PER QUÈ JOHN CAGE?* (2011), *#LOSMICRÓFONOS* (2013), la pel·lícula *THIS MOVIE* (2013) *GRAND APPLAUSE* (2016), *LO MÍNIMO* i *LO PEQUEÑO* (2018) juntament amb Cris Blanco i *DANSES ROMANTIQUES* (2022). *EL MOVIMIEN-TO* (2022) és el nostre primer projecte comunitari.

Mariona NAUDIN és intèrpret, creadora, docent i directora escènica. S'ha format a Espanya, Argentina i Alemanya. És llicenciada en teatre físic per l'Institut del Teatre de Barcelona i ha estudiat Antropologia Social i Cultural a la UB. És codirectora de la companyia Los Detectives. Com a intèrpret ha treballat per a coreògrafs i directors com Xavier Le Roy, Roger Bernat, Atresbandes o Arantxa Martínez entre d'altres. També ha desenvolupat feina en solitari: *VIP*, homenatge a Severiano Naudin (Premi del Jurat al Festival 100 de 2013, Hebbel am Ufer Theater, Berlín), *Una família balla* (Festival TNT 2015), *Songs for the bitch Witch women* (2023). Ha estat artista associada al Centre de Creació i Arts Vives El Graner – Mercat de les Flors i al Centre de les Arts Lliures – Fundació Joan Brossa. Com a pedagoga teatral, ha impartit classes i tallers en diversos instituts i equipaments de Barcelona i actualment és docent a l'ITAEB. També ha estat Artista Resident dins del programa de l'ICUB al IES Besòs (2018) i ha participat en projectes comunitaris com *Art i Part*, Sant Andreu – ICUB. Ha format part del XIX Encuentro de Mujeres de Iberoamérica en las Artes Escénicas FIT de Cádiz impartint un workshop sobre creació col·lectiva. Enguany dirigeix el projecte comunitari *La Liminal* a l'Institut del Teatre de Barcelona que forma part de l'IT Acció Social. Actualment prepara *Les Chevaliers*, la quarta peça escènica de Los Detectives i és artista resident a La Poderosa Barcelona.

Susan RÍOS (Xile) és llicenciada en Interpretació, codirectora del Congreso Internacional de Artes y Diversidad de Murcia i codirectora del seminari de mediació cultural MUMECU d'Acceso 44.

Fran ROS (Espanya) és doctorand en Educació, diplomat en Educació social i llicenciat en Art dramàtic. El seu treball explora el teatre social i comunitari i la mediació cultural. Ros i Ríos són Aye Cultura Social (Múrcia), una entitat cultural per a la innovació social especialitzada en arts escèniques. Constituïda com a cooperativa de treball associat, es regeix per una organització democràtica i solidària. Treballa perquè els drets culturals arribin a totes les persones i comunitats, especialment les menys considerades. Practicant l'escolta, agitant territoris, connectant sensibilitats i acompanyant processos per a que la creació artística i la justícia no siguin un privilegi. L'any 2016 reben el premi CreaMurcia. El 2019 obtenen el primer premi Ciudad, Creatividad, Cultura y Emprendimiento de l'Ajuntament de Múrica; i el 2021 guanyen el reconeixement Faro de Alejandría a iniciatives artístiques, de Fundació Cepaim.

Cristina SANZ-GADEA és graduada en Història de l'Art i Màster en Gestió Cultural per la Universitat de Barcelona. Desenvolupa la seva feina principalment en els camps de la producció i la mediació. La seva connexió amb les arts escèniques ha estat a través de la col·laboració amb diversos artistes i companyies de teatre i dansa com Javier Guerrero, Mabel Olea, Albert Baldomà o Paula Serrano; així com amb centres de creació i festivals com per exemple el centre de creació de dansa i arts vives El Graner, el Festival Sàlmon, el Festival Indisciplinats o el Festival Terrassa Noves Tendències. Actualment desenvolupa una tesi doctoral a la Universitat de Barcelona sobre la intersecció entre cultura, salut mental i joves. El seu treball s'articula entre la producció, la mediació i la recerca, amb un interès especial per les pràctiques escèniques comunitàries i els projectes amb incidència social.

Christine SCHMUTZ és doctorada en Arts escèniques per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciada en ciències econòmiques i filologia per l'Albert-Ludwig Universität, de Freiburg, Alemanya. Escenifica sola i col·lectivament amb el director i teòric Frithwin Wagner-Lippok textos d'autors contemporanis alemanys com per exemple Falk Richter, Igor Bauersima, Sybille Berg, Roland Schimmelpfennig, Kathrin Röggla, Anja Hilling, Elfriede Jelinek, Oliver Kluck (Festival Grec, Festival de Sitges, Nau Ivanow, Espai Escènic Joan Brossa, Festival Videoart loop, Antic Teatre, Teatre Tantarantana). És membre actiu del working group *Performance as Research* IFTR (International Federation of Theatre Research), GTW (Societat de les Ciències Teatral Alemanya) i EASTAP (European Association for the Studies of Theatre and Performance). És docent a l'Escola Superior d'Art Dramàtic i el Conservatori Superior de Dansa de l'institut del Teatre i forma part del departament de Teoria i història de les arts escèniques. Ha fundat i liderat el grup de recerca ESPCTRA (Escenologia, Pràctiques, Contextos i Teories de les arts en viu) des del 2024. Ha publicat *Veure-hi amb el cos. Perspectives fenomenològiques de l'anàlisi i la pràctica de les realitzacions escèniques* (Institut del Teatre) i nombrosos articles.

Elena SV FLYS és directora del Departament d'Investigació en el Centro Universitario de Artes TAI de Madrid, on imparteix classes d'administració de les arts i tècniques d'investigació, entre altres matèries. La seva investigació es centra en l'accessibilitat a les arts, la recepció del públic, la cocreació i la integració social. Sobre aquests temes, SV Flys ha presentat en múltiples congressos nacionals i internacionals, compta amb diverses publicacions i ha rebut diversos projectes d'investigació. Dissenya mesures d'accessibilitat per a produccions teatrals i musicals tant als Estats Units com a Espanya. Les seves dues publicacions més recents són: «Artistic co-creation: how art students view co-creation and how it could be integrated in the arts curriculum» per a Arts and Humanities in Higher Education, i «Perfo-talleres, espectáculos liminales: mi emancipación como facilitadora» per a Telón de fondo.